

Datum: 26. 5. 2020

SPOROČILO ZA JAVNOST

Pojasnilo MOP - UKREPI ZA UČINKOVITEJŠO GRADNJO SO NAMENJENI UČINKOVITEJŠIM, HITREJŠIM POSTOPKOM, NIKAKOR PA NE ŠKODOVANJU OKOLJA IN NARAVE

Ljubljana, 26. 5. 2020 – Glede na številne objave in izjave v javnosti v zvezi s **pripravo** Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 (ZIUZEOP), Ministrstvo za okolje in prostor podaja nekaj pojasnil.

Komentar:

- Zakon, ki je že sprejet, je Zakon o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP) (Uradni list RS, št. 49/20 in 61/20) in vsebuje glede okolja sporne 100b do 100h. člene, ki so predmet ustavne presoje;
- Zakon, ki bo v 29.5.2020 obravnavan v DZ in katerega 2. člen podaljšuje veljavnost členov 100b do 100h iz predhodno navedenega zakona do konca leta 2021, je Zakon o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije SARS-COV-2 (ZIUOOPE);

Zato ni pravilno, da piše »v zvezi s pripravo (ZIUZEOP)«, ker ta že velja in je zavajajoče, da se uvodoma ne navede tudi predvideni ZIUOOPE, ki omogoča poseben režim za integralni postopek do 31.12.2021.

Postopek izdaje gradbenega dovoljenja (GD) in integralni postopek izdaje GD za objekte z vplivi na okolje ostaja enak

To okvirno drži, vendar so izpuščene pomembne zakonske zahteve, ki vplivajo na vsebino postopka in jih določa ZIUZEOP.

- Postopka ostajata enaka, kot ju določa **sedaj veljavni Gradbeni zakon (GZ)**. Ti postopki se torej z Zakonom o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 (ZIUZEOP) in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo ne spreminjata. **Informacija ni popolna**, ker investitorju ob vlogi ni potrebno priložiti dokazila o lastništvu nepremičnine, to stori do konca postopka; če ne predloži, se vloga zavrne, vendar v tem primeru organ dela vse »v prazno«, kar stane (glej komentar za 100b. člen ZIUZEOP). **Torej ne bo izpolnjena temeljna formalna predpostavka za začetek postopka, ki jo mora izpolniti vsak graditelj hiše. Postopek torej NE »ostaja enak«.**

- Upravni organ **po prejemu zahteve za izdajo GD** (projektna dokumentacija in k tej dokumentaciji pridobljena mnenja), na ustni obravnavi z dokumentacijo **seznan** **stranske udeležence**, in ob izpolnitvi vseh pogojev izda GD. **Informacija ni popolna glede spremembe v zvezi z mnenji**. Strokovni organi – mnenjedajalci morajo po novem dati taka mnenja, da je izvedba gradnje možna (torej »prepoved« ocene, po kateri gradnja ne bi bila več možna) – glej komentar za 100c. členu. **To pomeni, da za mnenjedajalce postopek NE »ostaja enak«.**
- Upravni organ **po prejemu zahteve za integralni postopek** izdaje GD za objekte z vplivi na okolje (projektna dokumentacija ter osnutek okoljskega poročila), sam pridobiva mnenja k projektni dokumentaciji, izvede 30 dnevni **javni vpogled dokumentacije**, ki je objavljena na spletu, **z možnostjo podaje pripomb zainteresirane javnosti (vsaka oseba, ki je izvedla vpogled v dokumentacijo) nato pa na ustni obravnavi z dokumentacijo seznan** **še stranske udeležence**, in ob izpolnitvi vseh pogojev izda GD. **Informacija formalno drži, vsebinsko pa ni popolna: Glede mnenj in njihove vsebine je način pridobitve kot je opisan, vsebina mnenj pa se zahteva bistveno drugačna** (glej komentar za 100c. členu); **glede stranskih udeležencev pa je tem večinoma vstop v integralni postopek onemogočen** s postavitvijo novih pogojev (izpolnitev za nazaj) in z bistveno krajšim rokom za vstop in tožbo; nekatere NVO bodo izgubile položaj stranskega udeleženca. (glej komentar 100 d in f. členu). **To pomeni, da tudi za okoljske organizacije postopek NE »ostaja enak«.**

Pojasnila k omenjenim členom:

- **100b. člen ZIUZEOP** : doslej se je štela vloga za izdajo gradbenega dovoljenja (5. odstavek 35. člena Gradbenega zakona - GZ) za popolno, če je investitor zahtevi priložil tudi dokazila o lastništvu, v primeru, da nima vpisane lastninske ali druge stvarne pravice na nepremičninah, na katerih se bo izvajala gradnja (notarsko overjeno pogodbo o pridobitvi te pravice, ki je predlagana za vpis v zemljiško knjigo, sodno ali upravno odločbo, ki mu omogoča gradnjo oziroma izvajanje del, sklep o določitvi investitorja kot upravljavca nepremičnini, če gre za nepremičnino v lasti njegovega ustanovitelja ali drugo listino, ki po zakonu omogoča gradnjo oziroma izvajanje del (3. točka drugega odstavka 35. člena GZ). **Po prvem odstavku 100 b člena pa bo vloga že popolna in se bo lahko obravnavala tudi če pred vložitvijo vloge za GD investitor še nima urejenega lastništva. Investitor mora dokazilo predložiti MOP PRED IZDAJO gradbenega dovoljenja, sicer se zahteva zavrne. To pomeni, da bo MOP zelo zahteven postopek lahko vodil zaman ker ne bo izpolnjen nujno potreben formalni pogoj.**
- **100c. člen ZIUZEOP**: določilo zahteva, da mnenjedajalci ob morebitnem negativnem mnenju, obvezno podajo tudi **predloge za izvedbo gradnje** (predloge, da bo gradnja možna). Torej so mnenjedajalci zavezani, da podprejo predlagano gradnjo, **kar pomeni, da varovalni mehanizmi znotraj pristojnih okoljskih in naravovarstvenih inštitucij ne bodo delovali**. Strokovnjaki teh inštitucij tudi niso projektanti, da bi predlagali projektne rešitve.
- **100f. člen ZIUZEOP**: pogoji za NVO, ki lahko vstopijo v integralni postopek so se glede na obstoječe pogoje zaostрили (za društvo 50 aktivnih članov s plačano članarino in udeležbo na zborih, za zavode 3 zaposlene s 7. stopnjo izobrazbe in za ustanove 10.000 EUR premoženja, vse za 2 leti za nazaj). **Samo nekaj NVO izpolnjuje te pogoje. Taka zaostritev pomeni kršitev**

Aarhuške konvencije in Direktive o presojah vplivov na okolje in s tem preprečuje sodni preizkus zakonitosti okoljskih odločitev – onemogočanje argumentiranega nastopanja predstavlja tudi krajšanje roka za vstop v postopek (15 dni namesto doslej 35 dni upoštevajoč tretji odstavek 50. člena GZ in tretji odstavek 64. člena Zakona o varstvu okolja) in za vložitev tožbe na Upravno sodišče (15 dni namesto 30 dni – 100g. člen ZIUZEOP).

- **100d. člen ZIUZEOP:** ta določa možnost, da se postopek, ki se vodi še po sistemu izpred Gradbenega zakona – pridobivanje okoljevarstvenega soglasja na ARSO – lahko na predlog investitorja nadaljuje neposredno kot integralni postopek, ki ga vodi MOP. Okoljske organizacije, ki so stranke v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja (npr. HE Mokrice) in ne izpolnjujejo novih pogojev po 100f. členu, bodo izgubile ta položaj. **To pomeni protiuustaven poseg v pridobljene pravice** in predstavlja enake kršitve kot 100f. člen.

Zamolčana nova pravila glede postopka izdaje gradbenega dovoljenja, zaradi katerih postopek NE »ostaja enak:

- **100č. člen ZIUZEOP:** postopek **prevlade druge javne koristi** je po novem vključen v postopek gradbenega dovoljenja in se nedopustno »vsebinsko« poenostavlja. Doslej se je moral postopek integralnega gradbenega dovoljenja v primeru potrebe po izvedbi postopka prevlade javne koristi prekiniti (53. člen GZ) in bi se izvedel po pravilih 103. člena Zakona o ohranjanju narave. Ta določa podroben postopek z dovolj dolgimi roki za kvalitetno udeležbo vseh, predvsem pa po petem odstavku tega Ministrstvo za okolje in prostor predlog odločitve o prevladi pripravi **ob upoštevanju mnenja Zavoda RS za varstvo narave**. Po 100č členu ZIUZEOP pa se postopek prevlade javne koristi izvede v okviru integralnega postopka gradbenega dovoljenja, tako da **ministrstvo zgolj pozove za mnenje pristojna ministrstva in organizacije, ni pa več dolžno upoštevati mnenja Zavoda RS z varstvo narave. S stališča Zavoda za varstvo narave in postopka prevlade javne koristi postopek NE »ostaja enak«.**
- **100e člen ZIUZEOP: Graditev po dokončnosti gradbenega dovoljenja.** Za vse graditelje Gradbeni zakon dovoljuje gradnjo šele po pravnomočnosti gradbenega dovoljenja. Da pa mora biti posebej v postopkih dovoljevanja posegov/gradenj, ki imajo lahko pomembnejše vplive na okolje zagotovljeno sodno varstvo, da se tudi pravnomočno potrdi, da poseg ne bo imel škodljivih vplivov na okolje, zahteva 11. člen Direktive o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (2011/92/EU in 2014/52/EU). **Res je, da je prejšnji Zakon o graditvi objektov omogočal gradnjo na podlagi dokončnega gradbenega dovoljenja, vendar slednji ni vseboval integralnega postopka gradbenega dovoljenja,** torej postopka, v katerega je integrirano okoljevarstveno soglasje. Zakon o graditvi objektov je zato potrebno upoštevati skupaj za Zakonom o varstvu okolja, ki je v 63. členu zahteval pred izdajo gradbenega dovoljenja **pravnomočno okoljevarstveno soglasje**. Na potrebnost pravnomočnosti gradbenega dovoljenja v Gradbenem zakonu je opozarjala tudi Evropska komisija, kot je razvidno iz obrazložitve 4. člena predloga Gradbenega zakona v obravnavi v Državnem zboru. Na podlagi 100e. člena se bo pristopilo k gradnji velikih objektov s pomembnim vplivom na okolje brez, da bi obstajala možnost učinkovitega sodnega varstva (saj sodno varstvo v času, ko bo objekt že zgrajen, ne bo učinkovito). Presoje vplivov na okolje so najpomembnejši instrument varstva okolja, sodna presoja pa garant njene zakonitosti. **Do konca leta 2021 torej glede gradnje objektov, ki imajo najpomembnejši vpliv na zdravo življenjsko okolje, država ne bo zagotavljala svojim prebivalcem ustavne pravice iz 72. člena Ustave RS.**

Stranski udeleženci lahko podajo svoje stališče in vplivajo na postopek, prav tako ostaja vpliv mnenjedajalcev in soglasjedajalcev

- **Stranski udeleženec v postopku izdaje GD ali integralnega postopka izdaje GD** je lahko:
 - lastnik ali imetnik druge stvarne pravice na nepremičnini, ki je predmet izdaje GD;
 - lastnik zemljišča, ki meji na nepremičnine na katerih je nameravana gradnja, razen če upravni organ ugotovi, da gradnja nanj ne vpliva;
 - druga oseba, če izkaže, da bo nameravana gradnja zaradi svojega vpliva, lahko vplivala na njene pravice in pravne koristi oziroma na njeno nepremičnino;
 - druge osebe, če tako določa zakon.

Stranski udeleženec v integralnem postopku izdaje GD pa je lahko tudi:

- lastnik nepremičnine in oseba s stalnim prebivališčem na vplivnem območju, prikazanem v poročilu o vplivih na okolje;
- druga oseba, če izkaže, da bi nameravana gradnja zaradi predvidenih obremenitev okolja med gradnjo in po njej lahko vplivala na njene pravice in pravne koristi;
- civilna iniciativa če ima podpise 200 polnoletnih fizičnih oseb s stalnim prebivališčem na območju občine ali sosednje občine, kjer je nameravana gradnja,
- nevladna organizacija s statusom delovanja v javnem interesu na področju varstva okolja ali ohranjanja narave.

Komentar: potrebno je pojasniti, da so stranski udeleženci v integralnem postopku, ki so fizične ali pravne oseb v tem lahko udeležene zaradi varstva pravice do zdravega življenjskega okolja (ne morebiti zgolj zaradi svojih lastniških interesov) oziroma v zvezi s morebitnimi vplivi, ki jih bo imel poseg na njihovo življenje. To so lahko tudi samo dve ali tri v bližini živeče osebe, ki menijo, da bodo vplivi bodočega objekta kršili njihovo ustavno pravico do zdravega življenjskega okolja.

- ZIUZEOP je **podal nekatere omejitve le glede nevladnih organizacij (NVO), podobno kot že do sedaj veljajo pri civilnih iniciativah.** NVO, ki želijo postati stranski udeleženci, morajo izpolnjevati določena merila, in sicer je to lahko društvo z najmanj 50 aktivnimi člani, zavod z najmanj tremi zaposlenimi osebami s strokovno izobrazbo 7 ravni, oziroma ustanova z najmanj 10.000 evrov premoženja. **Ni res, da je ureditev podobna kot za civilne iniciative, saj zahtevani 3 zaposleni pri organizaciji, ki je zavod, v ničemer ne izkazujejo podobnosti. Kot je že pojasnjeno v komentarju k 100f. členu zgoraj, je postavljanje pogojev, ki večini, okoljskih organizacij, ki imajo sedaj to pravico, to odvzame, protiustavno.**

- V integralnem postopku izdaje gradbenega dovoljenja upravni organ sam pridobiva **mnenja od pristojnih mnenjedajalcev**, to so državni organi, občine ali nosilci javnih pooblastil, za katere je s področnimi zakoni določeno, da na
 - področju varstva okolja (na primer Agencija RS za okolje),
 - ohranjanja narave (na primer Zavod RS za varstvo narave),
 - varstva kulturne dediščine (na primer Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije),
 - varstva voda (na primer Direkcija RS za vode),
 - jedrske in sevalne varnosti (na primer Uprava RS za jedrsko varnost),
 - kmetijstva in gozdov, obrambe, carinskega in mejnega nadzora, varovanja prometne, komunalne in energetske infrastrukture, rudarstva in drugih področij,

z vidika njihovih pristojnosti podajajo mnenja k predloženi dokumentaciji. **ZIUZEOP nobenega od zgoraj navedenih organov ni črtal s seznama mnenjedajalcev. Ta trditev formalno drži, vsebinsko pa ni popolna, saj je ZIUZEOP mnenjedajalce omejil na dajanje zgolj »pozitivnih« mnenj oz. negativnih mnenj z rešitvami – torej, tudi če ne gre, mora iti – mnenjedajalci formalno ostajajo, vsebinsko pa je njihovo strokovno delo okrnjeno (glej zgoraj komentar k 100c. členu ZIUZEOP).**

- **Investitorjem je torej omogočena gradnja na podlagi dokončnega GD.** Če se investitor odloči, da bo začel z gradnjo na podlagi še nepravnomočnega GD, gre za njegovo odločitev, ko pretehta upravičenost morebitnih tožbenih navedb v upravnem sporu. Če investitor tožbo izgubi, nima pravice graditi in mora na lastne stroške vzpostaviti prvotno stanje, če se je odločil graditi. **Takšna rešitev je bila že uveljavljena pred sprejetjem trenutno veljavnega GZ. Ta trditev zamolči dejstvo, da je po preteklelem Zakonu o graditvi objektov, bilo potrebno pred izdajo gradbenega dovoljenja imeti pravnomočno okoljevarstveno soglasje.** V GZ je slednje vključeno v postopek (integralnega) gradbenega dovoljenja, zato morajo obstajati enake varovalke, kot GZ v 4. členu tudi določa. **Ko je objekt zgrajen in ima tudi uporabno dovoljenje, tudi če bo gradbeno dovoljenje razveljavljeno, je praksa »reševanja« problema nelegalnih graden v Sloveniji praviloma zakonska legalizacija.**
- **Zakon ohranja pristojnosti pri soglasjedajalcih, mnenjedajalcih ali drugih odločevalcih v postopku pridobivanja GD.**
- **Zakon oblikuje kriterije sodelovanja** strokovni javnosti, civilni iniciativi in podobno, ki bodo omogočali kompetentne sogovornike v postopkih. MOP poudarja, da je že **sama država dolžna skrbeti za zdravo življenjsko okolje**, zato je tudi vzpostavljen zahteven sistem pridobivanja ustreznih soglasij, mnenj in dovoljenja s področja varstva okolja in ohranjanja narave ter varstva voda, pa tudi kulturne dediščine. Tako za ohranjanje narave ne skrbijo le NVO, se pa država zaveda pomembnosti kompetentnega sogovornika tudi s tega področja, zato so bili vzpostavljeni kriteriji. **Res je na podlagi 72. člena država dolžna skrbeti za zdravo življenjsko okolje**, vendar izvršilna oblast države **usklajuje več različnih interesov**, praviloma na škodo zdravega življenjskega okolja, ki nima svojega glasu. V

imenu države naj bi ta interes zastopalo **Ministrstvo za okolje in prostor, ki pa hkrati tudi odloča o vseh zadevah – torej je v dvojni vlogi »zastopa interes« in »odloča o interesu«**. Zato je mednarodni in EU pravni red dal pravico določenim posameznikom, skupinam in okoljskim organizacijam, ki izpolnjujejo določene pogoje, da zastopajo **interes okolja in narave** v postopkih – tako se vzpostavi temeljno postopkovno načelo kontradiktornosti. Le tedaj MOP kot odločevalec lahko tehta argumente investitorja (ekonomski interes) in zagovornikov okolja/narave glede do zdravega življenjskega okolja. Da pa konkretno MOP trenutno sledi predvsem gospodarskim interesom, pa je razvidno tudi iz predloga **Interventnega zakona za odpravo ovir pri izvedbi pomembnih investicij za zagon gospodarstva po epidemiji COVID 19**, ki ga bo Državni zbor obravnaval 29.5.2020. Ta v 3. členu določa, da **minister za okolje (ne pa morebiti minister za gospodarstvo) predlaga vladi pomembne investicije za zagon gospodarstva**. Ministrstvo za okolje pa potem tudi v enostopenjskem integralnem upravnem postopku (v katerem imajo mnenjedajalci in okoljske organizacije okrnjeno vlogo) izda gradbeno dovoljenje, na podlagi katerega se gradnja lahko takoj začne.

Strokovnosti in kvaliteta odločitev je pomembna in zagotovljena

- MOP meni, da sta strokovnost in kvaliteta zagotovljena, saj je **strokovnost EU standard, ki ga Slovenija tudi udejanja**.
- **Pristojni javni zavodi imajo zakonsko pravico do argumentiranega strokovnega mnenja na gradivo, pozitivnega ali negativnega**. To pravico dosledno uveljavljajo in ni bojazni, da bi prakso spremenili, saj gre za stotine strokovnjakov z različnih področjih.
- Za zagotavljanje strokovnosti so zagotovljene **strokovno usposobljene ekipe**, za katere je potekal tudi triletni program usposabljanja na evropski ravni.
- **Približno sto strokovnjakov na MOP, ARSO in v javnih zavodih, je strokovno usposobljeno** za izvajanje celovitih presoj vplivov na okolje, presoj vplivov na okolje, presoj sprejemljivosti na varovana območja ter presoj na vode. Izmenjali so si izkušnje z drugimi EU državami, Evropsko investicijsko banko, Evropsko komisijo (EK) ter EU strokovnjaki, ker morajo delovati skladno s pravom EU in temeljnimi načeli direktiv, pravnih praks. Le tako je namreč Sloveniji omogočano črpanje EU sredstev, saj so presoje vplivov na okolje pomembne za vse projekte, za katere bodo pridobivali EU sredstva.
- V zadnji finančni perspektivi sta MOP in EK na terenu zasledila nekaj napak, **napake pa so bile uspešno strokovno popravljene**. Zato smo prepričani, da MOP deluje na ravni primerljivi v EU, marsikdaj tudi s svojim delom rešuje zadeve, ki so kompleksne in neprimerljive z dosedanjimi primeri v EU, ter oblikuje evropsko dobro prakso. Aktivno deluje na ravni skupin evropskih strokovnjakov, redno spremlja EU sodbe sodišč na področju in jih implementira v praksi. Strokovne ekipe se tudi krepijo. **To navajanje ni relevanten komentar k spremenjenemu integralnemu postopku izdaje gradbenega dovoljenja**. Tako delovanje se od javnih uslužbencev tudi pričakuje.

Komentar k vsem alinejam: res je, da imamo v organih, pristojnih za okolje in naravo in nasploh in pri mnenjedajalcih **veliko strokovnjakov, ki ŽELIJO svoje delo strokovno izvajati, pa ga zaradi zahtev 100e. člena ne bodo mogli.** Skrajno zoženje dostopa okoljskih organizacij do sodnega varstva v okoljskih zadevah in dopustitev gradnje pred morebitnim sodnim preizkusom zakonitosti pa predstavlja kršitev 1. člena Direktive o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (2011/92/EU in 2014/52/EU in 9. člena Aarhuške konvencije, k izvajanju katere sili tudi Evropska komisija. **Zato o doslednem spoštovanju prava EU tukaj ni mogoče govoriti.** Spoštovanje tega pa bo tudi v postopkih, ki se bodo vodili pod velikim pritiskom drugih interesov v enostopenjskem upravnem postopku in ob omejitvi potencialnih tožnikov ter pričakovanih sodnih preverjanj zakonitosti, vprašljivo.

Pravna varnost pri postopkih je zagotovljena

- **Pravna varnost** pomeni predvidljivo in zanesljivo pravo ter možnost, **da se vsak, ki se ne strinja z odločitvijo organov, na odločitev pritoži. V Sloveniji je to varstvo omogočeno in je celo večstopenjsko. To v povezavi z integralnim postopkom gradbenega dovoljenja, ne drži.** Tukaj je enostopenjsko upravno odločanje, gradnja po odločitvi, dostop do sodnega varstva skrajno omejen.
- Sodišča, ki odločajo na višjih stopnjah omogočajo, da se preveri odločitev nižjih. Tako lahko pritožnik večkrat preveri svoj prav. **Ta trditev v povezavi z integralnim postopkom gradbenega dovoljenja ne drži.** Poleg tega, da je dostop do sodnega odločanja skrajno omejen in onemogočen, Upravno sodišče praviloma odloča brez, da je zoper odločitev možna pritožba. Ta je po Zakonu o upravnem sodišču in Zakonu o pravnem postopku možna le, če jo sodišče samo, v določenih primerih, dovoli. Praviloma tožbo zavrne ali pa ji ugodi in zadevo vrne upravnemu organu v ponovno odločanje.
- ARSO že zdaj in bo tudi v prihodnje odločal strokovno, ob upoštevanju dejanskega stanja in zakonodaje. Vedno je upošteval vsako utemeljeno in dokazano stališče, posebej pri ugotavljanju dejanskih stanj. Letno ARSO odloči v več kot 7000 postopkih. Povprečno prejme 70 pritožb, 10 pritožnikov pa s svojim pritožbami uspe. **»Pade« torej le 0,14 % odločitev ARSO,** ki je vedno izrazil svoje mnenje, tudi takrat, ko so bila pričakovanja investitorjev ali stranskih udeležencev drugačna. Kljub temu, da odloča v postopkih s strankami nasprotujočih interesov, ohranja - poleg strokovnosti in spoštovanja zakonodaje - tudi visoko stopnjo razumevanja in spoštovanja drugače mislečih. **Ta opis je nerelevanten glede postopka izdaje gradbenega dovoljenja, ki ga vodi MOP.** Pošteno in strokovno odločanje v upravnem postopku je osnova vsakega postopka in se od javnih uslužbencev pričakuje.

Zakon ohranja nadzor sodišč, še več, zakon določa te postopke kot nujne in prednostne

- Zakon predpisuje **kdaj se lahko vloži tožba v upravnem sporu** in celo določa, da se postopki gradnje na podlagi tega zakona **pred sodišči obravnavajo kot nujni in prednostni. Ta trditev vsebinsko ni korektna.** Zakon, poleg tega, da skrajno

omeji oziroma onemogoči dostop do sodnega varstva potencialnim tožnikom, celo rok za tožbo jim skrajša iz običajnih 30 na 15 dni. Pri tem pa gre za kompleksne zadeve z več sto stranmi dokumentacije. **Sodno varstvo tudi ne bo učinkovito, saj bo gradnja medtem že izvršena.**

- **MOP deluje strokovno in neodvisno.** Državni uradniki so zavezani vsem načelom neodvisnosti, strokovnosti in zakonitosti in tako tudi izvajajo svoje delo. **To se od javnih uslužbencev tudi pričakuje oz. je osnovni standard delovanja.**
- **Varovalko pred napakami in korupcijo je že uvedla evropska direktiva o Presoji vplivov na okolje,** ki zahteva neodvisnost ekipe, ki je zadolžena za presojo od ekipe, ki je zadolžena za projekt. **Direktiva je sicer lahko uvedla varovalke, pomembno pa je, kakšna je dejanska korupcijska izpostavljenost, ki je standardno na področju urejanja prostora in varstva okolja visoka.**
- MOP je zato organiziran v neodvisnih strokovnih enotah in ekipe za presoje na vseh nivojih, vključno s pritožbenim organom so ločene od investicij. MOP meni, da je takšna organizacija dobra in da **zagotavlja strokovne odločitve. To je samo osnovni standard potrebnega delovanja in nerelevantno v povezavi z integralnim postopkom.**
- **MOP ni zabeležil primera v zadnjih 10 letih, da bi bil predlog strokovne odločitve drugačen od končne odločitve, zato ni jasno, na čem temelji želja po še močnejših varovalkah. Ne gre za željo temveč ustavnopravno vprašljivost določil, ki interventno preoblikujejo integralni postopek gradbenega dovoljenja z nižanjem standardov varovalk, kot je bilo predhodno opisano. Interventni zakon je brez javne razprave posegel v obstoječo ureditev Gradbenega zakona, ki je s širokom sodelovanjem deležnikov in javnosti in posvetovanji nastajala več let in je solidna.**

MOP ščiti okolje in varuje naravo

- Na MOP se vsakodnevno izvajajo postopki celovite presoje vplivov na okolje za plane in programe v državi in integralne postopke s presojo vplivov na okolje **zakonito in strokovno, pri tem pa se upoštevajo vsi okoljski cilji. To ni relevantno za integralni postopek gradbenega dovoljenja.**
- **Investicije presoja v skladu z dobro evropsko in slovensko prakso,** zelo natančno, na podlagi strokovnih gradiv, mnenj ministrstev in organizacij, ki so v skladu z Zakonom o varstvu okolja in Zakonom o ohranjanju narave, pristojni za posamezne vsebine varstva okolja in narave. Pri tem je MOP neodvisen in strokoven. Pri presojanju ne velja načelo bolj strogo in manj strogo ampak velja predpisana lestvica v podzakonskih aktih in vsebine, ki so natančno opredeljene v podzakonskih aktih. Prav tako velja načelo najboljše strokovne ocene strokovnjakov, ki pripravljajo okoljska poročila, ki morajo biti pripravljena v skladu najboljšimi dosegljivim znanjem. **To ni relevantno za integralni postopek gradbenega dovoljenja.** MOP bi seveda moral biti neodvisen varuh zdravega življenjskega okolja, če pa je minister za okolje v državi pristojen za predlaganje pomembnih investicij za zagon gospodarstva in za »odpravo ovir na področju okolja in narave«, je ta trditev postavljena pod vprašaj.

- MOP torej ne vzpodbuja investicij za vsako ceno ampak tiste investicije, ki so sprejemljive z vidika okolja in jih je možno zakonito preveriti tudi z vidika javnih koristi. **To ni relevantno za integralni postopek gradbenega dovoljenja oz. v delu, da je investicije možno »zakonito preveriti tudi z vidika javnih koristi« nerazumljivo.**

Javna razprava je odprta in zagotovljena

- Vsekakor je v interesu MOP, da je **javna razprava zagotovljena, odprta in neprekinjena. To glede konkretnega zakona, ki ureja integralni postopek, ni res.** Predlogi sistemske narave, ki so bili vključeni v interventni zakon za zajezitev epidemije s kratkotrajno veljavnostjo, kaže na izogibanje javnosti, **saj ni bilo javne razprave, ki bi po 34a. členu Zakona o varstvu okolja morala biti vsaj 30 dni.**
- **MOP vedno pregleda mnenja civilne družbe in strokovnjakov, upravni organ se do njih opredeli in jih upošteva v največji možni meri.** To seveda ne pomeni, da so lahko vsa mnenja v celoti in vedno upoštevana, saj so mnenja številna, tudi povsem nasprotujoča si. Pomembno pa je, da lahko v javni razpravi vsakdo poda svoje mnenje, da so strokovna mnenja obravnavana z izjemno resnostjo in strokovnostjo. **Taka je zakonska ureditev, MOP pa se, razen izjemoma, zakonske ureditve le formalno drži.**